

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars I. De judiciis & judicialibus. Hoc est de Sententia & re judicata, Executione, Attentatis, Judice, Notario, Advocatis, Procuratoribus, Expensis, & aliis ad materiam judiciorum. Pars II. Relatio Romanæ Curix forensis, ejusque Tribunalium, & Congregationum

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

XXII. De Congregatione Reformationis Regularium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74090)

gimen monasteriorum Monialium; Vel super gravibus inimiciis, aut motibus popularibus componendis vel sedandis; aut super tollendis abusibus circa matrimonium, vel super iis, quæ concernunt superstitiones; & fortilegia, cum similibus, quæ concernant munus Episcopale; Et præsertim super iis, quæ constet quod à Concilio Tridentino in Episcopis magis desiderentur, non autem super iis, quæ simplicibus clericis, vel scholaribus congruunt, ut supra.

Et quamvis ubi dignoscatur; quod hic teneatur sylus, tunc in isto genere versarentur Instructores; Adhuc tamen notabilis profectus exinde resultaret, dum ita illi, qui examinandi sunt, bene instruerentur de decretis Concilii Tridentini, ac de aliis, quæ peculiariter pertinent ad munus Episcopale.

Docet autem praxis (quamvis nimium rara) quod aliqui reprobantur; Verum quia aliquando contingit, quod viri peritissimi, ac notoria idoneitatis, ab illius magni Concessus majestate territi, intellectus offuscationem in eo actu patiantur; Ad eum frequentius major sit timor literatorum, quam imperitorum, (cum petulantia ut plurimum sit ignorantia comes;) Hinc licet tunc ille, tanquam idoneus non approbetur, attamen admitti solet ad novum privatum examen coram aliquibus Cardinalibus, vel eorum aliquo, pro arbitrio Papæ.

Item aliquando idem Papa (& quidem commendabiliter) aliquos qualificados, notoriaque idoneitatis Prælatos, qui ad Ecclesias promoventur, quia nempe in Nuntiaturis, aliisque gravibus muneribus, vel in Judicaturis in Curia versati sint, in eius conspectu pro examine præsentatos (ut ita cum omnibus pariformiter id sequatur) eos dimittit, atque non patitur, ut Examinatorum questis subjaceant.

Examinandorum numerus, juxta currentem praxim, esse non solet minor, quam trium, neque major quam quatuor; ideoque ubi num ad sint, saltem tres examinandi, non solet ista Congregatio convocari; nisi aliter Papæ videatur, quia nempe agatur de aliqua conspicua persona promovenda, quam congruat singulariter absque aliorum mixtura admitti; Et cum qua solet nimium benigne & circumspèctè procedi, eo modo, quo in prædictis qualificatis, ac etiam probata idoneitatis Prælati, prædicatur; Ut præsertim nostra ætate, sub Urbano VIII. praxis docuit, in germano fratre Ducis Mutinæ, promoti ad Ecclesiam Regiensem, quam eo defuncto postea aliquo tempore administravit, etiam adeo qualificatus Cardinalis Estensis alter eius frater, siquidem sufficiens reputari solet examen, quod hujusmodi personæ illi conspectui se præsentent, atque se examinandos exponant; Super hoc tamen certa regula non habetur, cuicumque casui applicabilis, cum totum resideat in

Papæ arbitrio ex singulorum casuum circumstantiis regulando.

Card. de Luca. Relatio Curie Romanæ.

DISCURSUS XXII.

De Congregatione Reformationis Regularium.

S V M M A R I U M.

- 1 DE occasione erectionis huius Congregationis.
- 2 De suppressione parvorum Conventuum.
- 3 De applicatione novorum Conventuum suppressorum.
- 4 Quare ista Congregatio adhuc continuet, & quæ negotia tractet.
- 5 Quid expediat adesse Regulares in oppidis, & locis.
- 6 De quibus in ista Congregatione disputari consueverit.

Moderna & extraordinaria potius ista Congregatio est, cum ea, quæ cleri regularis regimen ac directionem concernunt, commissa sint Congregationi Regularium, quæ unita est cum altera Episcoporum, ut superius in eius particulari Rubrica advertitur. *Suprà discursu 16.*

Cum autem praxis doceret, quod in parvis Conventibus, vel Monasteriis, disciplina regularis non bene servaretur, unde propterea quamplura resultarent inconvenientia, ipsis Religionibus vel universo Ordini regulari præjudicialia; Atque dicta Congregatio ob negotiorum multiplicatam, adeo vacare non posset, huic parvorum Monasteriorum vel Conventuum, ac etiam aliquarum parvarum Religionum, vel Congregationum reformationi, dum eadem ratio relaxationis discipline regularis, quæ inter Religiosos eiusdem religionis viget in parvis Conventibus vel Monasteriis, proportionabiliter & comparativè militat quoque in Religionibus in universum; Hinc proinde sub Innocentio X. erecta fuit ista Congregatio, ad instar aliarum, ex aliquo Cardinalium competenti numero constituta, cum mixtura aliquorum Prælatorum, quorum unus est Secretarius; Atque per istam Congregationem, habita diligenti informatione status, ac reddituum omnium Monasteriorum, & Conventuum aliarumque domorum regularium, nec non aliquarum parvarum Religionum seu Congregationum, ad eiusdem Congregationis consultatorem, prodiit ejusdem Innocentii Constitutio. *Const. 50. Innocent. X. super suppressione omnium Monasteriorum, Conventuum & Domorum, in quibus ad minus sex Religiosi condecenter sustentari non possent, subjiciendo Ordinariam superioritati, & jurisdictioni illos Conventus, ac Monasteria, vel Domos, in quibus non adessent saltem 12. Religiosi, ad præscriptum Constitutionis Urbani VIII. De his agitur sub tit. de regular. disc. 32.* Applicando hujusmodi Conventuum vel Monasteriorum suppressorum redditus & bona Ecclesiis parochialibus, vel seminariis, aliisque piis usibus, vel operibus, Ordinarium arbitrio, vel ad eorum relationem; per ipsam Congregationem.

Quamvis autem, edita dicta Constitutione, videretur, quod finis, ob quem ista Congregatio erecta

- erecta fuit, adimpletus esset, ideoque eam resolvi, vel cessare debere, aliquorum opinio esset; Attamen continuavit, & continuat (quamvis tamen raro habeatur, Job contingentias circa idem); Vel scilicet, quod supplicantibus, praesertim populis & communitatibus, atque aliquam supplicationem officientibus, seu ex alio iusto motivo, ex pontificio oraculo, aliqui Conventus suppressi reintegrari solent, in illis praesertim exiguis oppidis, vel castris, in quibus ille Conventus Regularium esset unicus cum expediat, quod ultra parochum & clericos seculares, aliqui ad sint Regulares, qui ministrent quoque divina & Sacramenta, illud praesertim penitentia, ex rationibus, quae alias occasione novae fundatoris Conventus in Regularium sede insinuatur *id est tit. de Regular. disc. 31.* Sive est converso, quod expediat aliquem Conventum tunc non suppressum suppressum, ob inconvenienti, quae praxis doceat, ab eius existentia resultare, cum similibus contingentis, quae examinare expedit; Puta instantibus locorum Ordinariis, vel aliis, ad quos pertinet, circa variationem applicationis bonorum, ac reddituum huiusmodi Conventuum suppressorum, quia nempe tempus doceat magis expedire, ut uni potius quam alteri operi applicatio congruat.
- 6 Speciem Tribunalis contentiosi circa illa prima tempora suppressionis, ista Congregatio habuit (pro stylo tamen extrajudiciali & summario pluries insinuato aliarum Congregationum,) quod scilicet Communitates vel locorum Domini, qui pro Conventuum, vel Domorum regularium fundatione, bona elargiti fuerunt praetensionem excitarunt, ut tanquam ex cessante causa, concessio evanescere debuisset, ac propterea bona donata ad eos reverti; Verum ex auditu non fuerunt, praeterquam in Casibus, in quibus expressum pactum resolutivum assisteret. *tit. de donation. disc. 12. & seqq.*

DISCURSUS XXIII.

De Congregatione propagandae Fidei, pluribusque aliis ecclesiasticis, vel spiritualibus Congregationibus; puta, Ceremonialis, Indulgentiarum, Reliquiarum, & similibus; Et de Congregatione Consistoriali, remissive.

SUMMARIVM.

- 1 **Q**uomodo antiquitus haec memoriae propaganda vel conservanda fidei ageretur.
- 2 De eodem.
- 3 De introductione, & propagatione fidei in novo Orbe.
- 4 De erectione huius Congregationis propagandae fidei.
- 5 De erectione Collegii eiusdem propagandae fidei, eiusque instituto.
- 6 In quo consistat munus huius Congregationis.

- 7 An, & quas controversias contentiosas tractet, & decidat inter Missionarios, & alios.
- 8 De aliis causis prophanis, quas cognoscit.
- 9 In qua die, & quando teneatur.
- 10 Quando aliquando fiat coram Papa, & quare.
- 11 Remet typum pro impressione librorum in omnibus linguis.
- 12 De aliis Congregationibus, puta Indulgentiarum, & Reliquiarum, & similibus.
- 13 De Congregationibus, quae cessare solent, cessante causa.
- 14 De Congregatione Hierosolymitana Religionis.
- 15 De Congregatione Consistoriali remissive.

Quemadmodum ab initio nascentis Ecclesiae, Summus Pontifex Romanus eiusque Curia, semper studuit, ac invigilavit, super Catholicae fidei conservatione, eam praeservando, seu respectivè restituendo, adversus haeticam, vel schismaticam labem, & paganam superstitionem; Non tamen, quindecim saeculorum spatio, usque ad Pontificatum Pauli III. formale Tribunal collegiatum, seu Cardinalitia Congregatio desuper erecta fuit. Sed ipse Pontifex, cum opera & adiutorio Episcoporum, aliorumque localium Inquisitorum, ac zelantium, & piorum operariorum, eas partes explevit, iuxta seriem in universalis Inquisitionis, vel Sancti Officii Congregationis relatione recensitam. *supra disc. 14.*

Ita pariter ab ipso initio, sub magis diris, & crudelibus persecutionibus tyrannorum, & infidelium, idem Pontifex, eiusque Curia, dictae fidei propagationi semper studuit, mediante pariter opera Episcoporum, & praedicatorum aliorumque operantium in vinea Domini, cumque praesertim in XIV. saeculo, seu nostrae memoriae ignota, per navigationem maris Oceani detecta essent partes, vel regiones, quae sub vocabulo Indiarum, vel novi Orbis, sive sub quarta partis orbis Americae, nomine nuncupantur; Idem Pontifex sollicitus fuit eò transmittere plures missionarios, ex diversis Religionibus, unde propterea ad instar ipsius primitivae Ecclesiae post Christi Ascensionem, in hac nova Mundi parte, cum tot martyrum sanguine, Ecclesia plantata, & irrigata est, jam incipiens producere Paradyfi Rosas, aliosque flores, quamvis Ecclesiae iudicio adhuc non detectos, sicuti prima Rosa jam detecta est.

Nostra verò aetate, sub Gregorio XV. cuiusdam pii, ac religiosi viri generosa dispositione, occasionem ad id praesentem; Ad instar dictae alterius Congregationis, quae super jam exorta fidei conservatione, & expurgatione, antecedenti saeculo erecta fuerat ista Congregatio, ex Cardinalium competentium numero vario, aliarumque Praelatorum, ac inferioris ordinis officialium mixtura, erecta fuit; Ex Secretario scilicet Praelato, Ex Assessore Sancti Officii; Ex uno Prothonotario Apostolico; Et aliquibus aliis Praelatis, eique propagandae Fidei nomen attributum; Deindeque sub Urbano VIII. (Dei gratia) hoc pio, & commendabili opere nimium crescente, ad instar Collegiorum, quae pro Graecis, ac Germanis, & Anglis, aliisque nationibus, quae haetica, vel schismatica labe infectae sint, & quae sub Gregorio XIII. aliisque Pontificibus erecta fuere, cum magno, & conspicuo officio, ad